

מדינת ישראל
הכנסת הראשונה.

פרטיכל מישיבת ועדת הכספים 10.01
מיום טו' באב תש"ט
(10.8.49)

הנוכחים: חברי הועדה:

י. אפרתי
ד"ר י. בדר
א. בן-אליעזר
מ. בן-עמי
ד"ר א. גרנובסקי
ש. דיין
א. הרצל
פ. נפחלי
ה. פרומקין
י. רוקח
ב. רפפור

ד.צ. פנקס - היו"ר

מטעם האוצר:

ד"ר ברגמן
ד"ר פורת
מר זגני
מר רונן.

על סדר היום: מס ירושה.

הישיבה נפתחה בשעה 21.20.

היו"ר ד.צ. פנקס:
חוזר על דבר שלא הובן בישיבת הבקר. הועדה
החליטה שכל אחד מחברי הכנסת, הכונה היחה
לאיגוד הנשים, שיש לו הצעה בענין מס
ההכנסת, צריך להגיש את הצעתו בכתב. אם
הצעה זו לא תתקבל, תחליט הועדה אם לתת
הסתייגות למי שאינו חבר הועדה.
הדבר הובן שלא כהוגן, והתברר הבינו שיש
להן כבר זכות הסתייגות. מבקש שיוסבר להן
תדבר.

מס ירושה.

היו"ר ד.צ. פנקס:

מקריא את עקרונו חוק מס הירושה.
מציע שהועדה תקרא את הסעיפים לפי הסדר,
ואחרי כן יימסר נסוח החוק לאוצר.

ההצעה נתקבלה.

בסעיף 1 כתוב: "יוטל מס ירושה על עזבון
של אדם שנפטר לאחר התאריך שנקבע בחוק."
מציע: "יוטל מס ירושה על עזבון של חושב
ישראל."
כתוב: "נפטר אדם שלא מתושבי ישראל, יחול
המס על נכסי העזבון שבישראל."
מסכים לכתוב זאת, אבל אם יבואו לחלק
נכסים הנמצאים בישראל עפ"י עזבון, ינכו
את מס הירושה בארץ.
שואל מה יהיה בנוגע לירושה שנשארה בארץ
אשר אי אפשר להוציא ממנה כסף.
מבקש את החברים להביע דעה על סעיף א'.

פ. נפתלי:

שואל אם המס יחול על העזבון או על הירושה.
מה אם אדם שמת בחו"ל והשאיר רכוש בארץ?

מ. בן-עמי:

מעיר שאין בהצעת החוק שום הגדרה מה זה
"חושב ישראל", אבל חושב שודאי תהיה
הגדרה זו בחוק.

ד"ר י. בדר:

בענין הנכסים שנשארו בארץ והמוריש אינו
חושף הארץ, בדרך כלל בכל הארצות מכירים
בזה שלמדינה מותר לקבל מס מנכסי דלא
ניידי. לכן מציע שגם בארץ יגבילו את המס
וידרשו אותו רק מנכסי דלא ניידי.
מציע להוסיף את המלה "אזרח" למלה
"חושב".

ב. רפטור:

סבור שיש הכרח להרחיב את מושג הירושה
על העזבון כולו, ולא לצמצם.

שר האוצר:

השאלה ~~היא~~ אם הכונה לחושב או לאזרח החזור
בהרבה חוקים אחרים. בדרך כלל מתכוונים
לחושב, כי אין לנו עדיין חוק אזרחות
בארץ. חוץ מזה בארץ של עליה, לא יכול
המוזג אזרח עוד הרבה זמן את כל החושבים
בארץ.

ד"ר ברגמן:

מסביר ששאלה אנשי חו"ל ש להם רכוש בארץ
היא שאלה כאובה ומסובכת מאד. האוצר חשב
בחלה שמספיק כפי שהציע שלא יהיה כפל
מסים. לאנגלים ולאמרקנים יש עקרון כזה
שזכות השפוט של המדינה מגיע רק עד גבולות
המדינה. אם נכסי דלא ניידי נמצאים בישראל,
לא יכולים האנגלים להטיל עליהם מס, לפי
החוק האנגלי.
לדעתי גם השפוט של מדינת ישראל יגיע רק
עד הגבול.

היו"ר ד.צ. פנקס:

לדעתו שאלת נפתלי על מי מטילים את המס, על
היורש או על העזבון, היא שאלה חשובה מאד.
אם חושב א"י יש לו רכוש בגולה, ורכוש זה
יורש אדם שנמצא בחו"ל, האם אפשר לקחת מזה
מס או לא?

לדעתו הכרחי שהיורש או הרכוש יהיו בא"י,
ואם השנים אינם, אין לקחת שום מס.

ד"ר ברגמן:

כאשר היורש נמצא בארץ, זה עדיין לא מספיק.
רק כשקאדם חושב ישראל מת באיזה מקום שהוא,
העזבון הוא תחת שפוט המדינה, ואפשר להטיל
עליו מס.

יהיה צורך ביחסים בין-לאומיים בנוגע לירושות.
אח ענין הירושה בארצות שאי אפשר להוציא
מהן כסף, צריך לקחת בחשבון כמו שעשו זאת
ממשלת בריטניה וממשלת צרפת - אלו הן הממשלות החשובות
האנגלים כאשר אי אפשר היה להוציא כסף מספרד.
הם לא הכניסו זאת למס ההכנסה ולמס הירושה,
אלא גחו את ההחלטה עד לזמן שאפשר יהיה
להעביר את הכסף.

הסעיף הראשון התקבל ע"י הועדה? "נפטר אדם
שלא חושב ישראל, יחול המס על נכסי העזבון
שבישראל".

סכום:
=====

"נפטר אדם תושב ישראל, יחול המס על כל נכסי העזבון, בין אם נמצאים בישראל, ובין אם בארצות ובשטחים שמחוץ לישראל."

שואל אם מגשימים את החוק לגבי עזבון, במקרה שמת תושב ישראל והשאר נכסים בחו"ל וגם יורשיו בחו"ל.

היו"ר ד.צ. פנקס:

עונה למר פנקס שנוהגים במקרה זה כמו במס הכנסה. אם המדינה תגיע לחוזים בין-לאומיים, יהיה המצב הרבה יותר קל.

שר האוצר:

לדעתו דבר זה אינו כלל בר-בצוע, מפילו לא ע"י חוזים בין-לאומיים. הועדה עוברה לדון בסעיף 2.

היו"ר ד.צ. פנקס:

מקצתא=אם קורא את סעיף 2. שואל האם נהוג בעולם הגדול כשארץ היה מבוטח למשל על 20.000 ל"י לטובת היורשים לקחת מזה מס.

מחוגד למספר שבע השנים, מציע לקבוע שלוש שנים.

מחוגד לשבע השנים. לדעתו צריך להיות התאריך יום הקמת המדינה, ואחרי כן לקבוע שלוש שנים.

י. רוקח:

מסביר שיש אנשים רבים, והם לא מעטים גם בארץ ביחוד בין בעלי הרכוש, אשר מוצאים לנחון לחלק את הרכוש בחייהם, בנדי שלא יקחו אחרי כן מהרכוש מס ירושה. המדינה אינה מכירה ואינה צריכה להכיר בזה. הוחלט על מספר של שבע שנים; אם אדם מסוים מרחיק כל כך ראות ומחלק את רכושו עוד לפני כן, הוא כבר פטור. חוץ מזה המספר 7 מסמל משהו אצל היהודים.

שר האוצר:

רכ.

מ. בן-עמי:

חולק על המספר של שבע שנים. לדעתו הנמוק שנתן שר האוצר אינו משכנע. המדינה יכולה להתערב ולהיות שותפת באזה צורה שהיא רק לאותו נכס הנמצא בבעלות המוריש ביום מותו.

ד"ר א. גרנות:

לדעתו יש להכניס את הסיג של הגבלה, שלא יקחו מס רק על סכום ידוע. מציע שיהיה גבול ידוע גם בעניני בטוח, כל זמן שהבטוח הוא להכטחת המשפחה. חושב ששתי הגבלות אלה הן הכרחיות.

ד"ר י. בדר:

חושב שםס על מחנות ומס ירושה הם שנים שהם אחד, ואי אפשר להפריד ביניהם. דעתו היא שלא נכון לקחה מס מכל העזבון, אלא יש לעשות זאת מכל יורש לחוד. מציע שאם הבטוח ישחררו לגמרי או בחלק גדול

י. רוקח:

מציע לכתוב שהבטוח מותר עד גבול ידוע.

פ. נפתלי:

הנחתו היא שםס הירושה הוא המס הצודק ביותר וצריך להיות מקור להכנסת המדינה. לדעתו אפשר למנוע את הוכוח על מספר השנים רק בדרך שדבר עליה ד"ר בדר, ז"א ע"י מס מתנות ומס ירושה, כדי לא לתח אפשרויות של הערמה. גם בטוח חיים צריך לדעתו לשחרר עד סכום ידוע.

היו"ר ד. צ. פנקס:

מעיר הערה סגנונית לסעיף א'. מציע שיהיה
כתוב: "עם מיתחו" ולא "ביום מותו".
בסעיף ב', יש הגיון לדעתו במס מתנות.
7 שנים זוהי הגזמה, ומציע 3 שנים.
לדעתו יש לקחת את המס מכל יורש ויורש.
שואל את הועדה אם לסכם ע"י הצבעה, או
להסתפק בכידורים שהיו ולמסור לאוצר שינסח
את החוק.

שר האוצר:

מציע שאם לא מסכימים בישיבה זו, לא יהיה וכוח
כאשר תובא הצעת החוק, אלא תהיה רק הצבעה.
ההצעה נתקבלה.

היו"ר ד. צ. פנקס:

מציע להעמיד להצבעה נקודה אחת, האם יקחו את המס מהסכום הכולל אם

מכל יורש לחוד.

החברים גרנוח, י. בדר ובן-עמי הביעו את
דעתם שהמס יילקח מחלקו של כל יורש.

הישיבה הבאה התקיימה ביום שני בשעה 11.00.

הישיבה נועלה בשעה 23.00.

* * *